

**Beviljat för publicering
av Förenta kejsardömet
censurmyndighet.**

Max Frei

Resan till Kettari

ECHOS LABYRINTER 2

Översättning av Alan Asaid

COLTSO MMXI

© Max Frei 2005

© Svensk översättning Ersatz 2011

Translated from the Russian edition
by Amphora Publishers, St Petersburg, Russia.
The publication of the book was negotiated
through Goumen&Smirnova Literary Agency
(www.gs-agency.com) and OKNO Literary
Agency (www.okno-agency.com).

Originalalets titel Путешествие в Кеттари

Översättning från ryska Alan Asaid

Redaktör Joakim Sundström

Korrekturläsning Erika Larsson

Omslag Håkan Liljemärker

Grafisk form & sättning Ola Wallin

Tryck Livonia Print, Lettland 2011

ISBN 978-91-86437-23-7

Coltso är ett imprint till Ersatz

www.coltso.se

www.ersatz.se

Resan till Kettari

»DET ÄR något skumt på gång i min hemstad Kettari, Max.« 7
Jag gapade. Det var en minst sagt otippad upptakt på historien. Juffin log ett förstående leende.

»Dina kunskaper om Förenta kejsardömet's geografi är ännu inte särskilt omfattande . . . «

»Ni behöver inte visa någon nåd mot min självkänsla, sir, jag tar ändå aldrig med mig den när jag går hemifrån. Jag begriper inte ett skvatt av er geografi. Det är ett faktum.«

Juffin nickade och började veckla ut en karta. Jag stirrade fascinerat på den: den lokala kartografin var rena rama konsten! Chefen trummade med en av sina smala fingrars kortklippta naglar på en liten, ljus fläck, belägen i väst bland utsökt tecknade bergstoppar.

»Det här är Kettari, Max. Och här har vi Echo, ser du?« Nageln skrapade torrt och rovlystet mot en miniatyrbild av en stad på kartans nedre del. »Det kan se ut att ligga nära, men det är ändå långt bort . . . Vet du vad den här ljusa ringen står för?«

Jag skakade på huvudet.

»Det betyder att stadsborna huvudsakligen livnär sig på olika typer av hantverk . . . Sedan urminnes tider har Kettari varit berömt för sina mattor. Till och med när jag själv var en liten pilt så var mattorna unika i sitt slag, trots att den världen dåför tiden var avsevärt rikare på fantastiska ting . . . Sådana utsökta mattor tillverkas fortfarande bara där och ingen annanstans. Huvudstaden idkar förstås en livlig handel med Kettari. Här finns det gott om lyxlystna personer!«

»Den där enorma, mörkt bärnstensfärgade mattan i ert vardagsrum måste vara därifrån. Gissar jag rätt?«

»Alldeles rätt. Hur kunde du veta det?«

»Jo, för att . . . för att det står ›Kettaris honung‹ broderat på bården.« Jag började skratta, och Juffin var inte sen att stämma in.

»En vampyr i käften på dig, pojk! Tänker du lyssna, eller vad?«

»Jag ska, jag ska.«

8 Jag höllde upp mer kamra i mitt krus och ansträngde mig för att se så koncentrerad ut som möjligt. »Men berätta då, jag lyssnar!«

»För flera dussin år sedan blev det vanligt med färder från Echo till Kettari i stora karavaner. Det är faktiskt riktigt bekvämt, så ingen var direkt förvånad över ruttens popularitet. Redan tidigt noterade jag att varje karavan alltid åtföljdes av en infödd person från Kettari. Och jag tänkte att om mina landsmän nu vill göra sig en liten hacka, vilken rätt har då jag att hindra dem? Till en början var det förstås inte alla shoppingsugna Echobor som ville färdas i ett stort följe, och dessutom betala för en guide . . . Det inträffade några rätt märkliga incidenter. Till exempel hände det en gång att en hop klantskallar från huvudstaden inte hittade vägen. De kom tillbaka virriga och förtvivalade, och spred ut något nonsens om att Kettari hade jämnats med marken . . . Det finns inget att förvåna sig över: idioter finns det gott om överallt, och vilka bortförklaringar kan inte människan komma med för att skylä sin egen dumhet! Men alla dessa historier övertygade till slut våra köpmän om att den ringa betalningen till karavanens mäster guider, som mina landsmän kom att kalla sig, ändå var skälig. Ingen vill ju spilla tid, lida bakslag eller göras till åtlöje, eller hur?«

»Ni menar att vuxna, vettiga människor inte kan hitta vägen till ert Kettari?« frågade jag förbluffad. »Är vägarna i Förenta kejsardömet verkligen så usla?«

»Bra fråga, Max. Det var precis vad många andra frågade sig också: hur tusan kunde de överhuvudtaget råka vilse? Grevskapet Shimara är inte den mest avlägsna provinsen, och Kettari knappast en byhåla . . . Karavanledarna förklarade svårigheterna med att flertalet småstäder runt Kettari hade förstörts under Stora

oredan. Eftersom näringarna i dessa städer och byar var knutna till behoven hos ordenssällskapens lokala residens, så fanns det ingen anledning att återuppbygga dem sedan alla ordnar hade försvunnit . . . De nämnde även något om förstörda vägar, vilket lät oerhört märkligt, måste jag säga: jag hade aldrig hört talas om att man under Stora oredan skulle ha ägnat sig åt att förstöra vägar! 9 Varför skulle man göra det? Även om det faktiskt förekom en besynnerlig vägincident som involverade en av magikerna inom Löngräsorden, en nära släkting till Melifaro, för övrigt. När grabben lämnade huvudstaden förutsåg han att man skulle följa efter honom, så därför tvingade han vägen som han färdades på att leda upp i himlen. Det var en riktigt udda syn: man färdas längs vägen, och inser plötsligt att den leder rakt upp bland molnen! Jag föreslog till och med för ordensstormästare Nuflin att låta allt förbli som det var, för nöjes skull så att säga, men han var inte lika lätt att övertyga på den tiden . . . Vägen återställdes så gott som omgående. Fast det där inträffade inte i grevskapet Shimara, utan strax utanför Echo. Av den anledningen var jag rätt skeptiskt till berättelserna om de förstörda vägarna. Men sedan tänkte jag: om nu de lokala invånarna säger att det är på det viset, ja, då måste de väl veta vad de talar om. Och vad spelar det mig för roll, egentligen? Kort sagt, alla litade på guiderna och gör så än i dag. Och varför inte? Våra köpmän återvänder från Kettari, belamrade med mattor. Och även de klagar på vägnas tillstånd . . . De kettariska mattorna blir, för övrigt, bara bättre och bättre, och så gott som alla resenärer är lyriska över hur vacker och välbeställd min lilla födelsestad är. Men det vete tusan! Som jag minns det var Kettari aldrig något blomstrande centrum direkt. Fast å andra sidan brukar ju saker och ting förändras med tiden, och ibland tydligen till det bättre!«

»Ni själv då, Juffin«, frågade jag, »när var ni där senast?«

»För mycket länge sedan. Och jag tvivlar starkt på att jag någonsin kommer att återvända dit igen. Jag har varken vänner eller släktingar kvar i Kettari, så det finns inte längre något som förbin-

der mig med den där punkten på kartan. Jag är inte direkt sentimental av mig, lika lite som du själv, förresten . . . Men det har egentligen ingenting med saken att göra. Snarare känner jag ett slags förbud inombords: en resa till Kettari är inte bara onödig, jag vet dessutom att jag helt enkelt inte får göra den. Och min erfarenhet vittnar om att det inre förbudet är det enda som strängt taget existerar . . . Är du bekant med den känslan, Max?»

Jag vred tankfullt på cigarettstumpen i mina händer.

»Jag tror att jag vet vad ni talar om. Ett förbud som man känner inom sig kan ha en betydande kraft. Fast ofta kan jag helt enkelt inte skilja det från andra saker som jag bär inombords: diverse paranoidea tankar, skrockfulla vanor . . . Förstår ni hur jag menar?»

»Jodå! Oroa dig inte för det där: emotionell klarhet kommer med åren . . . Nåväl, tillbaka till saken. För ett par år sedan utspelade sig en fullkomligt vild historia. Två förrymda brottslingar dök upp här på kontoret. En av dem vrålade maniskt att de kommit för att överlämna sig i händerna på ärevördigaste föreståndaren personligen, medan den andre teg och stirrade blankögt rakt framför sig . . . Dessförinnan hade de blivit haffade och överlämnade till stadspolisen på grund av någon struntsak, varpå de lyckades smita förbi vakterna, vilket inte förvånar mig det minsta med tanke på det förhärskande kaoset på Bobootas avdelning . . . Den ene rymlingen, en viss Motti Fara, visade sig vara en landsman till mig. Precis som jag själv hade han inte varit i Kettari på ganska länge. Inte sedan kodexålderns början, eller om det till och med var ännu längre tillbaka i tiden . . . Men när han nu hade hamnat i trubbel insåg han att hemstaden nog inte var det sämsta alternativet för en rymling på flykt undan stadspolisen. Så de gav sig av till Kettari. Och kom vilse.«

»Och ni anser det vara osannolikt, eller hur?» sa jag och nickade förstående. »Kanske var han bara lite ur gängorna, er landsman? Sådant händer ibland, vet ni.«

»Min landsman gav inte intryck av att vara en fullkomlig idiot«, svarade Juffin torrt. »Enligt min blygsamma åsikt hade herr Fara

tillräckligt mycket vett för att hitta till sin egen hemstad. Men det hela gick i stöpet. Efter detta misslyckade flyktförsök återvände rymlingarna till huvudstaden. I stället för att ligga lågt och fortsätta gömma sig, anmälde de sig det första de gjorde i Huset vid bron, vilket i sig är smått häpnadsväckande. Och de bad alltså om att få träffa mig. Min nyfikenhet tillät mig inte att ignorera deras önskan – det är ju trots allt rätt sällan som folk begår sådana tabbar . . .«

»Jodå, det händer«, mumlade jag. »Och till och med värre tabbar än så . . .«

»På det stora hela har du rätt«, log Juffin. »Men vi, kettarier, har pragmatismen i blodet! Låt inte tanken skena i väg, utan försök lyssna på vad jag har att säga. Det mest intressanta kommer.«

»Jag ber om ursäkt, Juffin. Jag känner mig inte särskilt munter i dag . . .«

»Det var mig en underdrift! Den senaste tiden har du varit så nere att man nästan började må illa bara av att se på dig!« sa chefen och suckade.

Sedan reste han sig upp ur sin fåtölj, gick fram till mig och drog oväntat till i mitt ena öra. Det hela kändes så konstigt att jag brast ut i skratt. När jag hade skrattat färdigt insåg jag plötsligt att jag på något omärkligt vis hade blivit på bättre humör. Till och med mitt krossade hjärta tycktes ha blivit helt igen.

»Du har gjort dig förtjänt av en liten paus«, sa Juffin. Jag kände hans tunga hand på min axel. »Det var en liten present från mig. Ärligt talat, så måste du på egen hand komma underfund med allt som händer dig, utan hjälp från utomstående. Men ibland kan man tillåta sig att frånga vilken regel som helst – bara man gör det med måtta . . . Men just nu behöver jag hela din uppmärksamhet, och inte bara några ynka smulor av den. Förstår du?»

Jag nickade tyst, samtidigt som jag njöt av frånvaron av den molande smärtan i bröstet – den trogna ledsagerskan av var och en av mina förluster . . . Juffin återvände till sin fåtölj och fortsatte sin berättelse.

»Min landsman såg verkligen dödsförskräckt ut. Han hävdade

att Kettari hade försvunnit. Eller rättare – låg i ruiner. Hans kompanjon befann sig i ett ganska dunkelt sinnestillstånd, och han stank lika mycket av vansinne som en pilsk bonddräng stinker av svett. Det blev inte ens tal om fängelse för hans del, vi blev tvungna att föra honom till Dårarnas fristad: han kunde ju inte ens uttala sitt eget namn, den stinkande saten, utan stod bara och råmade som en rubbad ko . . . Men Motti Fara framstod som en mycket förständig karl. Han lät förstå att ett par år i Nundafängelset, som han kunde vänta sig enligt lagen, inte var någonting jämfört med det som hade hänt med vår gemensamma hemstad . . . Sedan gjorde denne tvättäkte kettariske patriot så här « – Juffin petade snabbt till sin nästipp två gånger med pekfingret – »och tillade att han hoppades att jag, som den landsman jag var, inte skulle lägga på något extra straff för att han hade rymt. Det rör sig om en älskad och mycket traditionell kettarisk gest, Max. Den betyder att två goda människor alltid kan komma överens. Jag blev så känslomässigt berörd att jag var redo att släppa honom helt och hållet, men dessvärre visste Bobootas mannar redan att den rävaktige grabben tryckte under mina vingar . . . Det kallar jag patriotism!«

Jag kunde inte hålla tillbaka ett leende: så mycket förintande ironi fanns det i chefens intonation.

»Men nu går vi vidare, Max. Inom några dagar anlände en karavan från Kettari, som vanligt full av mattor samt – ett par dussin trovärdiga vittnen till blomstringen i denna ärade och följaktligen högst levande stad. Jag kunde slappna av: mina rymlingar hade bara gått vilse trots allt! Men någon liten röst inombords hävdade sturskt att allt inte var så enkelt . . . Och om jag nu tänker på något slags problem i mer än en dag, då är det ett säkert tecken på att något inte står rätt till. När allt i den här världen är som det ska, då sover jag lugnt. Sådan är nu min organism! Även du är funtad på det viset, om jag inte missminner mig . . . «

Jag pustade kokett.

»Inte då, sir! Mitt lugn beror på betydligt mer jordnära ting. Bara jag inte glömmer att gå på dass innan lägger mig så sover jag

som en stock. Fast om jag glömmer det – då vrider och vänder jag på mig i sängen och fylls av fruktansvärda föraningar om Alltets förestående undergång . . . Jag är väldigt primitiv till min natur, visste ni inte det?«

Juffin skrattade till och hällde i mer kamra i mitt krus: en uppriktig beklännelse förtjänade uppenbarligen en belöning. 13

»Som om inte mina egna tvivel och farhågor varit nog, skickade min landsman så gott som dagligen brev«, fortsatte chefen. »Det kejserliga Nundafängelsets sigill står än i dag framför mina ögon . . . Jag blev till och med tvungen att ordna en särskild låda för hans korrespondens, så att den inte skulle blandas ihop med övriga papper . . . Brevens innehåll utmärktes inte direkt av variation. Här har du ett som du kan kika på. Som du ser är det avfattat på papper: de intagna har inte rätt att använda självskrivande tavlor. Men om jag förstått saken rätt så är du väl van vid papper?«

Juffin öppnade ett litet schatull, plockade upp en liten fyrkant av tjockt papper och räckte över den till mig. Med närmast voyeuristisk iver började jag läsa den hafsiga handstilen i brevet som var ämnat för någon annan.

Sir ärevördigaste föreståndare,

Jag är rädd att ni ändå inte kom att tro mig. Men Kettari finns verkligen inte mer. Där staden låg finns nu bara en tom och öde plats, en mängd gamla ruiner! Jag skulle aldrig ha gått vilse: jag känner varenda liten sten däromkring. Jag minns att det stod sju vachariträd utanför stadsportarna. De står kvar, men själva portarna är väck! Bara en stenhög, där man ännu kan skymta resterna av gamle Kwava Ulons sniderier. Och bakom dem – inget annat än dammtäckta stenar.

Jag gav tillbaka brevet till Juffin. Han tog emot det, vände det tankfullt i sina händer och gömde undan det i schatullet igen.

»Sedan dog han, denne olyckligsalige grabb. Det är nu mer än ett år sedan. Här är hans sista brev, som skiljer sig något från de

övriga . . . Ännu en naturlag: ju längre, desto intressantare! Här, ta dig en titt, Max. «

Jag tog emot en ny papperskvadrat, och började med kisande blick uttyda lydelsen av den minimala handstilen:

14

Sir ärevördigaste föreståndare,

Jag har ånyo beslutat mig för att uppta er tid. Jag hoppas att man ännu levererar mina brev till er. Sistlidna natt kunde jag inte somna. Jag tänkte hela tiden på ruinerna som väntade mig bakom de där träden. Sedan mindes jag att jag tillsammans med Zacho hade vandrat på dessa ruiner. Det var kanske då han miste förståndet, och jag i min tur tappade minnet. Ända fram till nu var jag övertygad om att vi genast hade gått därifrån, och jag kunde inte begripa vad det var som fick Zacho att mista förståndet. Han är ju inte från Kettari, så den ende som borde ha blivit knäpp var jag! Men i natt mindes jag att vi faktiskt gick in i den raserade staden, och att jag till och med fann ruinerna av mitt eget hus. Och Zacho sa att jag oroade mig i onödan: att torget fanns där, och husen, och att människor var ute och gick. Men jag kunde inte se något. Min vän rusade i väg och jag letade länge efter honom. Och då och då kunde jag uppfatta människoröster, men någonstans långt borta, så jag kunde inte urskilja vad de sa. Endast vid ett tillfälle hörde jag klart och tydligt att man talade om den gamle sheriffen, sir Machi Ainti. Jag blev mycket förvånad: han hade ju försvunnit för bortåt fyrahundra år sedan, när inte ens mina egna föräldrar fanns till ännu. Men någon sa att han snart skulle komma och ta itu med allt. Sedan hittade jag Zacho, som satt på en sten och grät. Han svarade inte på mina frågor. Jag ledde honom därifrån och vi gav oss i väg, tillbaka till Echo. Sir ärevördigaste föreståndare, tro nu bara inte att jag bara hittar på det här. Det var faktiskt så att jag plötsligt kom ihåg alla dessa detaljer i natt, och jag tvivlar starkt på att det var det enda som hände mig där. Jag ber er innerligt att utreda vad som har hänt i Kettari. Jag älskade verkligen vår lilla stad och jag har fortfarande en lillasyster som bor där. Jag skulle vilja hitta

henne, när jag nu kommer ut från Nunda, och det kommer ske mycket snart . . .

Här tog brevpappret slut: den lilla pappersbiten förmådde inte rymma kettariernas alla öppenhjärtiga sorger.

»Och hur dog han då?« frågade jag.

15

»En bra fråga. Det skedde ganska oväntat. Man tog ut honom för en promenad. Vädret var strålande, inte ett moln på himlen. Men så slog blixten ned. Och det enda som blev kvar av stackaren var en hög aska. Den vakt som ledsagade honom klarade sig undan med svedda ögonbryn. Sedan började åskan gå och ett häftigt skyfall tog vid . . . Det regnade i ett par dussin dagar utan avbrott, och markplanet i fängelset blev översvämmat. I det kaos som uppstod lyckades en hel hop interner rymma: Nunda är inte något Cholomi direkt! Det blev ett förbaskat liv . . . Vet du, Max, redan från allra första början var jag böjd att tro på min landsman. Bara det faktum att han frivilligt överlämnade sig till ordningsmakten talade sitt tydliga språk. Föreställ dig hur rädd en brottsling måste vara för att göra något så korkat! Men, vet du, det där sista brevet och hans märkliga frånfälle var droppen: jag insåg att grabben hade fört mig till tröskeln till en av de mest gåtfulla historier som . . . Ville du fråga något, Max?«

»Tja, var det verkligen inte något mer ni ville berätta för mig, utöver historien om er landsmans olycksaliga äventyr?«

»Styvt, Max! Din intuition arbetar även när det inte behövs. Jag skulle ha berättat det ändå . . . Ingenting speciellt omvälvande egentligen, bara små iakttagelser. Ser du, mina tvivel var tillräckliga för att jag skulle ta mig en närmare titt på mattorna som man importerade från Kettari. Jag skulle kunna sätta mitt eget huvud på att de bär en svag doft av sannfärdig magi, även om de tillverkades utan sådan inblandning. Och ändå . . . Man *vet* liksom att det är något som inte stämmer. Fram till nu har jag alltid förmått att känna dess närvaro hos en person som stod upp till knäna i ett mysterium, även om han inte själv misstänkte något, som det

ju var i ditt eget fall. Men saker, livlösa ting?! Jag hade aldrig tidigare stött på något liknande!«

»Sir Maba Kalochs hus då? Det är så indränkt i mysterier att det knappt ens går att hitta. Ett hus är väl ett livlöst ting, eller är det också någonting som jag har fått om bakfoten?«

16 »Nej då, du har helt rätt. Och du har ännu en gång bevisat att jag har funnit den bästa lösningen på detta lilla, men intressanta problem.«

»Och det är . . . ?« frågade jag, trots att mitt hjärta redan visste svaret. Det bultade sorgset mot revbenen.

Juffin nickade tankfullt.

»Du har redan förstått allting själv, Max. Du ska åka till Kettari. Du får ansluta dig till en karavan och försöka göra dig en föreställning om läget i staden. Om inte annat så får du en möjlighet att köpa en matta när du är där, så att du kan förhöja mysfaktorn i din nya lya. Om jag nu inte bör visa mig där själv, varför då inte låta dig åka i mitt ställe? Det är ju i princip samma sak.«

»Nu överdriver ni igen . . . Men visst, jag kan åka, men jag vet inte om jag kan bli till någon nytta.«

»Vad får dig att tro det? Det kanske blir tvärtom. Mysterier är nämligen förtjusta i noveller, särskilt styvsinnade noveller som du. Medan vi, åldriga visa män, helst bör sitta hemma och ägna oss åt svårmodig kontemplation. Kort sagt, jag förstod för länge sedan att du var som klippt och skuren för det här fallet. Men jag hade inte kunnat hoppas på att du skulle bli redo så snabbt. Jo, förresten, jag tror inte det kommer att bli särskilt farligt.«

»Det har man ju hört förut . . . När ni skickade i väg mig till Cholomi för att ta hand om den där småväxta vålnaden så lovade ni att jag skulle klara av allting hur lätt som helst. Och vi vet ju hur det gick . . .«

»Vad menar du? Det gick ju alldeles lysande, precis som jag hade förutspått!«

»Men jag höll ju nästan på att sabba allting! Två gånger om till och med.«

»Nästan« räknas inte, Max. Du agerade snabbt och så gott som samtliga dina beslut var korrekta. Tycker du inte att det borde vara omöjligt att klara något dylikt för en person som bara har bott i den här världen i ett hundratal dagar?«

»Melifaro presenterade en gång en intressant teori om mitt ursprung«, mindes jag. »Den gick ut på att jag var en rebellmagiker, som tappat minnet efter det att ni personligen hade dunkat mig i skallen. Är ni helt säkra på att något sådant verkligen inte har hänt, sir?«

Juffin var synbarligen road av hypotesen. Jag lät honom skratta ut och fortsatte sedan:

»Ni vet ju att jag knappast är feg när det gäller farligheter, inte minst i ett fall som det här. Men förklara gärna följande för mig: Varför är ni övertygad om att den här resan inte kommer bli ›särskilt farlig‹? Har ni några särskilda föraningar kring det hela?«

Sir Juffin nickade allvarligt.

»Jo, det också. Men inte bara föraningar. Jag har redan pratat med Maba Kaloch om Kettari. Han är utan tvekan initierad, men mörkar: Maba har, som du vet, sin egen syn på sådana saker. Han lugnade mig dock på en väsentlig punkt: vad som än hände i Kettari, så hotade det inte den här världen. Han menade att det snarare kunde inordnas under kategorin ›lyckliga tilldragelser‹. Men även i detta fall har ju Maba sin egen speciella syn på saken. I övrigt kan jag upplysa dig om att gamlingen är mäkta förtjust över att du ska resa dit. Jag skulle bra gärna vilja veta varför . . . Hur det än är, så måste jag få insyn i alla detaljer kring den här historien. Min nyfikenhet har alltid stått över min pliktkänsla, och i detta fall med Kettari känner jag både det ena och det andra. Och det viktigaste av allt: jag har fått ett utmärkt tillfälle att göra ditt svåra liv ännu svårare. Nå, vad säger du?«

»Jag kan inte uttrycka med ord hur mycket detta gläder mig. Men hur var det med den där gamle sheriffen i Kettari – sir Machi Ainti hette han visst, som ›rösterna‹ talade om? Ni var ju själv sheriff i Kettari. Bytte ni namn när ni kom hit, eller?«

»Jag? Nej då, för tusan! Jag blev kettarisk sheriff först efter honom. I början var gamle Machi min chef. Och inte bara det. Om någon frågar dig om trehundra år: ›Vem var den där Juffin Hully?‹ och du då råkar vara på prathumör, så kommer du förmodligen berätta ungefär samma saker om mig som jag kan berätta för dig om sir Machi . . . Dock behövde han inte dra ut mig från en annan värld, som jag fick göra med dig. Och det gör ju onekligen din och min relation betydligt mer originell!«

Jag glodde häpet på Juffin. Så denne sir Machi Ainti var den som hade lärt min magnifike chef alla de outhärliga saker som går under namnen osynlig eller sannfärdig magi?

Chefen nickade bekräftande. Den fråga som jag haft på tungan, men ännu inte hunnit formulera, var ingen hemlighet för honom. Jag fick gåshud när jag insåg vår ömsesidiga förståelse.

»Jag kan tillägga att gamlingen verkligen försvann för omkring fyrahundra år sedan. Eller, tja, han *försvann* inte egentligen, utan lämnade bara Kettari. Till avsked sa han till mig: ›Nu har din tur kommit att ha lite skoj, Juffin – men försök inte att sända mig meddelanden: du kommer bara att få huvudvärk!‹ Machi var en fåordig man, till skillnad från din egen chef. Så sänd ett tack till de mörka magerna, Max; du har inte fått den värste mentorn i den här världen ändå.«

»Jag tackar dem redan, dagligen. De har säkert tröttnat rejält på mig vid det här laget«, log jag. »När åker jag då, Juffin?«

»Karavanerna till Kettari samlas en gång vartannat dussin dagar. Den närmaste avgår inom fyra dagar skulle jag tro. Jag hoppas att vi hinner färdigt allt innan dess.«

»Vadå ›allt?‹« frågade jag. »Vad är det som ska vara färdigt? Eller är ni inte klar än?«

»Man skulle kunna säga att jag knappt har börjat. För det första, så kommer du inte att resa ensam. Och inga protester nu, tack. Det är inte min idé, reglerna är helt enkelt sådana.«

»Jag hade inte en tanke på att protestera. Men vem är det som ska följa med då?«

»Jag skulle vilja höra dina egna förslag först.«

»Hm . . . nå, jag är ju en vanemänniska. Om jag nu av en okänd anledning måste bege mig till en okänd plats, så vill jag bara ha med mig en person: Lonli-Lokli. Vi har ju varit ute på uppdrag tillsammans förut, och jag måste säga att jag tyckte om det. Fast vem ska sätta skräck i huvudstadens kriminella drägg, om vi båda ger oss av samtidigt?«

»Oroa dig inte, Max«, sa Juffin med ett lystet grin. »Du har ännu inte fått uppleva det här gamla gubbskrällets fulla potential på dräggdödarfronten! Jag har allt gått och blivit lite lat med er ungdomar här. Men nog kan jag damma av gamla konster om det skulle behövas. Och det är hög tid att sir Kofa gör sig av med ett par späcklager!«

»Det har ni ju faktiskt rätt i. Jag måste erkänna att det aldrig riktigt slagit mig att ni kanske skulle ha lust att damma av gamla konster. Så ni motsätter er alltså inte att jag väljer Lonli-Lokli som resällskap?«

»Varför skulle jag motsätta mig det? Det var precis så jag hade tänkt mig också, men nyfikenheten drog det längsta strået: skulle du gissa rätt eller sätta dig i pölen? Den här gången klarade du dig med baken torr, jag ber att få gratulera!«

»Jag förmodar att Shurf och jag kommer bli tvungna att maskera oss. Hela stan känner ju igen oss. Jag är ganska säker på att folk skulle dra sig för att fara till Kettari i sällskap med två professionella mördare från Hemliga spaningsstyrkan.« Jag tittade på Juffin. »Satte jag mig i pölen nu?«

»Inte än. Fortsätt.«

»Nå, det kommer inte att bli några problem för min del«, sa jag självsäkert. »Men hur blir det med Shurf? Han är så iögonfallande. Jag antar att sir Kofa är vårt enda hopp.«

»Plums!«

Jag glodde på chefen, och började genast skratta.

»Så jag satte mig i er lilla pöl till sist?«

»Jo du, plums-plums!« gnäggade Juffin av hjärtans lust. »Du

är så blygsam, sir Max! Om det är någon som vi skulle få problem med så är det dig. Det har nämligen visat sig att du inte är tillräckligt uppmärksam av dig. Shurf har, magerskelov, ett extremt ordinärt utseende. Stan är full av folk som ser ut precis som han. Men ändrar man bara hans hårfärg, byter ut hans vita loochi mot något
20 mer bjärt, och slutligen tar av honom handskarna – ja, då kommer inte ens du att känna igen honom. Och hans längd är inte heller något problem: världen är full av gängliga män.«

»Desto bättre. Men varför skulle det bli problem med mig? Har jag verkligen ett så pass ovanligt ansikte?«

»Ska jag vara helt ärlig så – ja, du har ett ovanligt ansikte. Eller har du någonsin stött på någon i Echo som skulle kunna misstas för din bror?«

Jag blev lite fundersam, då jag faktiskt aldrig hade fäst mig vid sådana småsaker.

»Du är en främmande fågel i de här trakterna. Men strängt taget är det inget större problem: sir Kofa kan stuva om ditt fagra tryne på alla upptänkliga vis. Problemet ligger snarast i din brytning, Max!«

»Har jag verkligen en?« sa jag och kände hur jag rodnade.

»Jodå, den sitter där, det är bara du själv som inte märker det. Halva stan vet redan att det bara är den förskräcklige sir Max, bärare av dödsmanteln, som talar så ryckigt och hackigt. Du kommer bli genomskådad på momangen, hur välkamouflerad du än är i övrigt. Och ditt tysta tal ska jag lämna därhän – på den fronten är det till och med svårt att förstå dig överhuvudtaget ibland.«

»Vad ska vi göra då? Jag kanske ska låtsas att jag är stum?«

»Stumma personer är styvare på tyst tal än alla andra. För dem är det, som du förstår, den enda möjliga kommunikationsformen. Deppa inte, sir Max! Vi ska nog se till att göra en elegant ung dam av dig! Du kommer själv att bli förvånad.«

»Ung dam? Elegant? Jag? Vad säger ni, Juffin?!« Jag var, minst sagt, förvånad.

»Varför så stora ögon, min pojke? Sir Kofa ska ta sig an ditt an-

sikte och din röst, och att välja ut en lämplig peruk är ju en struntsak . . . «

»Jag kommer att bli skrattobjekt nummer ett i Huset vid bron den här säsongen!« opponerade jag mig. »Vad kan det väl bli för en ung dam av mig, Juffin?«

»En lång, smal och ganska bredaxlad tös. Kanske inte en som faller alla karlar i smaken, men ändå«, sa Juffin sakligt. »Men det får bli Lonli-Loklis problem. Han får helt enkelt resa i sällskap med en ful hustru.«

»Hustru?! Driver ni med mig?!« gnydde jag på gränsen till gråt.

»Vad har hänt i din lilla skalle, Max?« frågade chefen kyligt. »Självklart måste ni resa som ett äkta par. Det är så de flesta reser till Kettari. Man försöker helt enkelt kombinera nytta med nöje – mattköp och en kortare semester tillsammans . . . Om en kvinna med en brytning som din ansluter sig till karavanen, så kommer alla bara att tro att hon är din landsmaninna. Varför skulle inte en framstående huvudstadsbo kunna gifta sig med en lady från Tomma landen? Hos oss här i Echo gillar man det exotiska. Ni kommer inte att väcka någon uppmärksamhet, och allt kommer gå fint . . . Och sluta glo på mig som om jag vore en bödel. Vad är det du är skraj för egentligen?«

Jag kunde inte förklara det själv. Sannolikt hade något slags slumrande fördomar vaknat till liv inom mig: om en man klädde ut sig i kvinnokläder, betydde det att allt inte stod riktigt rätt till med honom. Klädvalet i sig skulle däremot inte utgöra något större problem: i Echo var skillnaderna mellan manliga och kvinnliga klädedräkter så hårfina, att jag fortfarande inte kunde skilja på en loochi för kvinnor och en loochi för män . . .

»Jag vet inte riktigt vad jag ska säga. Det känns bara så konstigt, på något sätt.«

»Jag kan inte se något konstigt i det alls . . . Men ser man på, goder natt, sir Kofa!«

Jag vände mig om. Sir Kofa Yoch, vår mästertjuvlyssnare tillika

mästermaskerare, visade sig i dörröppningen. I sina händer höll han ett stort bylte.

»Den här pojken tjuvar och säger att han inte vill bli en flicka!« sa Juffin med gäll röst. »Vad tror ni, Kofa, klarar vi av att överman-na honom, eller ska vi kalla på förstärkning nu meddetsamma?«

22 Sir Kofa gav oss båda en varsin faderlig blick och lämpade av sin last på bordet.

»Hade ni tänkt göra det här och nu?« beklagade jag mig. »Jag kanske kunde få ta en sista promenad åtminstone . . .?«

Liknande känslor anfäktade mig alltid när jag satte mig i tand-läkarstolen: man fick en överväldigande lust att smita i väg och komma tillbaka »i morgon«, det vill säga aldrig.

»Du har redan promenerat tillräckligt, din liderliga trottoarborste!« kommenterade Juffin och undslapp sig ett rått litet skratt. »Nej hör du, Max, nu får du allt ta och lugna ned dig! Det hand-lar ju bara om att klä ut sig, som på en karneval . . . Har du aldrig varit på en karneval?«

»Jodå«, muttrade jag. »Jag var sex år gammal och utklädd till hare . . .«

Mina ärade kolleger tjöt av skratt.

»Till hare! På en karneval! I Tomma landen!« kved sir Kofa. »Tänker du någonsin innan du öppnar munnen din, pojk?!«

Jag kunde inte hålla mig utan började också skratta.

»Okej, det räcker nu, sir Kofa! Jag har, ärligt talat, ingen större erfarenhet av karnevaler, så . . .«

»Det skulle du ha sagt från början«, sa Juffin och räckte mig ett krus med kamra. »Du trodde väl inte att vi skulle förvandla dig till en kvinna på riktigt? Och att du skulle bli tvungen att ut-föra dina äktenskapliga plikter?«

»Det skulle inte ha förvånat mig, om jag säger så . . .«

»Var inte orolig, grabben. Visst, det är teoretiskt möjligt att för-vandla en man till en riktig kvinna, men jag och sir Kofa är inte tillräckligt mäktiga magiker för att åstadkomma något sådant. Åtminstone inte i dagsläget. Sir Maba kanske skulle greja det, men . . .

nej, jag tror inte ens han skulle klara av det. Och varför skulle han överhuvudtaget syssla med sådant? Jag skulle däremot inte bli förvånad om lady Sotofa vet hur man gör. Man borde ta och fråga henne vid tillfälle . . . Dessutom skulle sir Lonli-Lokli aldrig vara otrogen med något spinkigt, bredaxlat och därtill falskeligen im-porterat fruntimmer. Magerskelov så har sir Shurf i varje fall en 23 hyfsad smak i fråga om kvinnfolk . . .«

»Vilket nonsens, Juffin! Vadå »spinkig« och »bredaxlad«? Vi ska nog få till en riktigt rar liten pudding, ska ni se«, sa sir Kofa med den sårade tonen hos ett fullblodsproffs.

Han hade redan börjat packa upp sitt bylte. Jag blev alldeles kall inombords när jag fick syn på ett knippe rödaktiga lockar som dinglade från byltet. Det var nu sannolikt min blivande hårkos-tym. Juffin lade märke till mitt ansiktsuttryck och började skratta igen.

»Vi bestämde oss för att göra det här i god tid, så att du skulle få en chans att vänja dig«, förklarade sir Kofa välvilligt. »Jag bru- kar förresten klä ut mig till kvinna rätt ofta själv – ja, du minns säkert vårt första möte på Frossarn. Ser du, kvinnor har ett lite annorlunda sätt att både röra sig och föra sig . . . Ett annat sätt att reagera på saker och ting, skulle man kunna säga. Fyra dagar är kanske i kortaste laget, men du är ju snabblärd av dig. Om inte annat, så får du gälla för en dam med vissa egenheter . . . Och oroa dig inte, alla förändringar av ditt yttre är bara temporära. Förres- ten, Juffin, hur länge är det tänkt att han ska stanna i Kettari? Jag behöver veta det.«

»Låt mig tänka . . . Resan dit tar tre dagar. I Kettari brukar ka-ravanen vanligen stanna i sex sju dagar. Det är möjligt att det inte räcker . . . Då får man vänta på nästa karavan, vilket tar ytterligare två dussin dagar . . . Plus resan tillbaka. Så jag tror att er besvär-jelse, Kofa, måste verka i minst fyra dussin dagar. Bättre att breda på lite för mycket än för lite.«

»Fyra dussin?« frågade jag. »Och om vi kommer tillbaka innan dess då? Vad ska jag ta mig till i en sådan utstyrsel?«

»Arbeta som vanligt, givetvis. Vad spelar det för roll vilket ansikte, eller för den delen kropp, som döljer sig under dödsmanteln? Du ska nog få se, att du kommer gilla det till slut!«

»Säkert . . . Jag kan föreställa mig vilket nöje det kommer skänka Melifaro. Han kommer att skratta ihjäl sig, stackarn.«

»Vad är det som får dig att tro att man kommer skratta åt dig?« frågade Juffin. »Är det ännu en trevlig tradition från ditt fantastiska hemland?«

»Så ni menar att sånt här inte uppfattas som lite lustigt i Echo?«

»Sir Kofa berättade ju nyss att han regelbundet, och med den äran, klär ut sig till kvinna när han är ute bland folk. Har du någonsin hört någon skämta om det?«

»Nej.«

Jag var tvungen att medge att jag aldrig hade hört något dylikt. Bara den extremt finkänslige avstod från att skämta om sir Kofas aptit, men hans förklädnader såg man som en del av arbetet, ja, rentav som arbetet i sig. Jag hade återigen trampat snett, genom att mäta andra människor och deras uppfattningar med min egen personliga mätsticka.

»Varsågod och klä av dig!« kommenderade Kofa. »Din kroppsbyggnad kommer onekligen att ställa till en del problem, så det är lika bra vi börjar med det allra svåraste. Ansiktet kan jag ju fixa till i en handvändning!«

»Klä av mig – helt?« frågade jag förvirrad.

»Självfallet!« fräste Juffin. »Har du aldrig varit hos en läkare, eller vad?«

»Nej, inte vad jag minns, magerskelov! Jag är rädd för dem.«

»Varför då?« förvånade sig sir Kofa. »Läkarna hjälper oss att bli vänner med våra egna kroppar. Just därför är de så goda och milda i sig själva och i sin yrkesutövning. Det är en enda stor njutning att ha med dem att göra!«

»Ni känner inte till våra läkare. De skär sönder en i småbitar och tänker sedan att det är lättare att begrava en, än att ödsla tid och kraft på att sätta ihop en igen . . .«

»Håll över dig i himlen, Max! Jag förstår bara inte vad det är för en bestialisk plats som du kallar för ditt hemland«, ojade sig Juffin som så många gånger tidigare. »Nå, gör nu som du blivit tillsagd, pojke. Och ni, sir Kofa, kan gott ta och låsa dörren. Man vet ju aldrig vilken bortkommen sate som skulle kunna ha vägarna förbi.«

»Världen skulle få skåda Hemliga spaningsstyrkans grymma arbetsmetoder och rysa«, mumlade jag och började klä av mig.

Jag blev tvungen att stå helt stilla mitt i rummet i nästan en timme, medan Kofa ingående masserade luften kring min kropp. Han rörde aldrig vid mig, men ändå var känslan genomgående mycket angenäm, som under en riktig massage.

»Sådär ja, Max . . . Förresten, ta och fundera lite på vad du vill heta framöver. Du kommer att behöva ett bra kvinnligt namn.«

Jag blickade nervöst ned på min kropp. Allt verkade vara helt i sin ordning, det vill säga inget hade förändrats: jag hade ingen byst, höfterna hade inte blivit bredare . . .

»Det är ju ingen äkta kvinnokropp«, log sir Kofa. »Det är bara en illusion, men en ypperlig sådan, om jag får säga det själv. Klä på dig, så får du se . . . Nej, den kan du inte ha på dig!«

Jag lade förvirrad tillbaka min skaba på fåtöljens armstöd.

»Ta en titt på bordet där borta. Jag skaffade några plagg som lär vara det absolut senaste modet – huvudstadens modemedvetna fruntimmer kommer bli gröna av avund.«

Jag grävde runt i den färgglada tyghögen, drog ut en mörkgrön skaba och tog raskt på mig den.

»Nämen . . .!«

Det var allt som jag kunde få ur mig: det tunna, åtsmitande tyget framhävde de mjuka konturerna av en kvinnokropp. Juffin tittade på Kofa full av beundran.

»Styvt, gamle gosse! Riktigt styvt! Mycket bättre än jag före-

ställde mig det hela. Nå, gör henne färdig nu, jag menar – en sådan ljuvlig lady, med en sådan anskrämlig skäggstubb . . . Det gör ont att bara se på eländet! Du skulle väl åtminstone kunna raka dig ibland, sir Max!«

»Jag rakar mig visst. Senast i går faktiskt«, sa jag och kände efter på hakan. »Ha! Kallar ni den här tundran för skäggstubb!«

»Det gör inget, Max. Snart behöver du inte tänka på det alls«, sa sir Kofa och smetade på någon sorts gegga i mitt förbluffade nylle. »Sådär ja! Det här medlet verkar till och med längre än vad du behöver.«

»Det är ta mig tusan den bästa nyheten sedan den kulinariska revisionen av Krembers kodex! Kan jag tvätta av det nu eller ska jag vänta lite till?«

»Vad är det du tänker vänta på och varför måste du tvätta dig helt plötsligt?« frågade Kofa.

Han tog på mig en ljus, rödligt peruk, vars långa lockar genast började kittla på axlarna.

»Åh, du menar min gegga? Nej, det behövs inte: den har redan försvunnit, tillsammans med stubben. Jag är trots allt en magiker, inte en barberare. Och försök inte ta av dig den här peruken – det kommer att göra ont. Från och med nu är det här ditt riktiga hår. I alla fall för en tid. Slå er ned i fåtöljen, milady. Vi är nästan färdiga.«

Därmed utsattes jag för en fem minuter lång ansiktsmassage, denna gång ganska oangenäm. Särskilt näsan for illa: jag var övertygad om att den efter avslutad behandling skulle ha förvandlats till en röd och svullen clownnäsa. Ögonen tårades till och med, men jag bet ihop som en riktig karl.

»Klart!« sa sir Kofa Yoch till sist och pustade ut. »Juffin, finns det något drickbart här i närheten? Det var länge sedan jag fick svettas så här mycket!«

»Detta är ju genialt, Kofa!« utbrast sir Juffin hänfört och ägnade mitt nya utseende en ingående granskning. »Genialt! Även om denna väna mö gick och ställde sig på Gurig VII:s Segertorg och

började vråla att hon heter sir Max, så skulle alla bara skratta åt henne . . . De kommer med dricka till oss snart. Och här ska inte bara drickas: en sådan här sak måste firas ordentligt! Ta på dig loochin nu, sir Max, och kila i väg till spegeln och skåda en gammal mästaress mästerverk. Du kommer gilla det, jag lovar!«

Jag virade in mig i en mönstrad, sjösandsfärgad loochi. Spänningen steg: vem skulle titta tillbaka på mig i spegeln ute i korridoren? 27

»Det där är fel, milady«, anmärkte Kofa och hejdade mig. »Kvinnor nålar aldrig upp loochifållen, utan slänger den bara över axeln, så här . . . Och det gör de egentligen helt rätt i – det är både enklare och mer elegant! Nå, ta och gå lite, så får jag se . . .«

Jag tog några vändor fram och tillbaka på kontoret.

»Ja, vi måste förstås göra något åt gångstilen. Den förstör ju allt«, sa Kofa nästan lite stött. »Nåja, när du har hunnit vänja dig någotsånär vid ditt utseende får vi ta och lära dig att gå ordentligt.«

»Turbanen då?«

»Den behövs inte. Unga damer med ett sådant praktigt hårsvall brukar föredra att inte täcka över huvudet, särskilt de som kommer från avlägsna delar av världen. Och ni kommer ju från ett avlägset hörn av världen, milady, att döma av er brytning . . . Jaja, i väg med dig nu till spegeln: jag väntar mig komplimanger! Vilket namn ska vi ge vår flicka, Juffin?«

»Låt honom avgöra det själv«, fnissade sir Juffin. »Den stackars saten måste ju trots allt få bestämma om någonting själv. Vad säger ni, lady?«

»Marilyn Monroe!« drog jag till med, och började skratta som en galning.

»Vad är det som är så roligt?« frågade Juffin. »Ett vackert namn. Låter lite utländskt, och det är ju bara bra . . . Eller, vänta nu, Max. Är det någon sorts grovkornig glosa hos er?«

»Nja, nästan . . .« Jag beslöt att inte gå in på en mer uttömmande redogörelse.